

som Ministeriet har forlangt. Og det skal jeg paa Flertallets Vegne anbefale. Jeg skal tilføje, at det forekommer mig ikke, at det vil være hensigtsmæssigt, ved at indføre nye Bestemmelser, selv om man kunde gøre det, at søge at puste et Liv i denne Lov, som der egentlig ikke er i den mere. Det forekommer mig, at navnlig fra den Side, hvor man mener, at Loven bør virke saa lidt som muligt, er der ikke megen Anledning til nu at søge at gøre den mere interessant og muligvis mere anvendt, end den har været.

Jeg skal altsaa anbefale at stemme for det af Flertallet stillede Ændringsforslag. Det indeholder, som man vil se, to Paragraffer. Den første Paragraf er Regeringens Forslag i omskreven Skikkelse, men med fuldstændig det samme Indhold, nemlig at Lovens Gyldighed forlænges med et Aar. § 2 er tilføjet af Hensyn til, at det vilde blive for sent, hvis man vilde gaa den sædvanlige Vej og først lade Loven træde i Kraft, naar den havde været bekendtgjort i Lovtidenden. Derfor foreslaas Bestemmelsen om, at Loven træder i Kraft den 1. Februar. Om dette Punkt er hele Udvalget enig.

Godskesen: Da Loven af 17. Juli 1915 blev givet, vakte den, saaledes som Ordføreren allerede har fremhævet, ikke ubetydelige Betænkeligheder, for det første her i Rigsdagen, men dernæst ogsaa udenfor, ikke mindst i Pressen. Naar man alligevel gik med til at give Justitsministeren denne Lov, var det sikkert med den bestemte Forudsætning, at Loven vilde blive anvendt med fuldkommen Lighed og med Diskretion og Takt. Den Anskuelse har imidlertid bredt sig i store Dele af Befolkningen, at denne Forudsætning ikke er sket Fyldest. Jeg vil nu straks sige for mit personlige Vedkommende, at jeg ikke i mindste Maade vil mistænkeliggøre Justitsministerens Redelighed i dette Spørgsmaal. Jeg tvivler for mit Vedkommende ikke om, at han har anvendt Loven efter sin bedste Overbevisning. Men eet er at handle efter sin bedste Overbevisning, et andet er at bevare sit Blik fuldkommen uhildet og klart, naar det gælder om at dele Sol og Vind lige mellem Venner og Modstandere. Og det forekommer mig ikke, at dette sidste kan siges at være lykkedes Justitsministeren fuldt ud. Da der blev Tale om at anvende Loven, fandt, som det vil erindres, Anvendelsen alene Sted overfor konservative Blade og Forfattere, og der blev

anlagt Sager, om hvilke man maatte sige, at det i alle Tilfælde maatte staa som overordentlig tvivlsomt, om de paagældende Udtalelser kunde rammes af Loven. Der blev anlagt Sager, med Hensyn til hvilke jeg og mange Jurister med mig mente, at det absolut ikke vilde være muligt for den højtærede Justitsminister at faa de vedkommende Forfattere dømt. Og Resultatet gav os jo Ret; det viste sig, at der i disse Sager faldt Frifindelsesdomme ved Højesteret. Efter at disse Domme er afsagte, kunde det naturligvis ikke falde mig ind at bebrejde den højtærede Justitsminister, at han har undladt at anlægge Sager i tilsvarende Tilfælde, og hvad enten de paagældende Udtalelser er fremkommet fra hans Modstandere eller hans Venner. Men det forekommer mig rigtignok, at der i den Tid, der er forløbet, siden disse Sager er blevet paadømt, er fremkommet Udtalelser, om hvilke man maa sige, at det er ganske anderledes klart, at der foreligger en Ophidselse, og hvor der altsaa foreligger en ganske anderledes utvetydig Overtrædelse af Loven, end der kunde være Spørgsmaal om i de Sager, den højtærede Justitsminister har anlagt tidligere med det Resultat, at der faldt Frifindelsesdomme. Jeg kan nævne, saaledes som det allerede er sket i det andet høje Ting, to Artikler i „Social-Demokraten“ for den 23. og 30. September 1916; men jeg skal i øvrigt slet ikke komme ind paa at referere saadanne Udtalelser nærmere. Thi for det første vil man vistnok fra alle Sider være enig om, at det er overmaade lidet heldigt, at Udtalelser, som i sig selv kunde være skadelige nok, blev yderligere udbredt ved at refereres her paa Rigsdagen, og for det andet er jeg overbevist om, at en Diskussion mellem den højtærede Justitsminister og mig paa dette Omraade ikke vilde bringe noget Resultat. Thi Forholdet vilde sikkert blive det, at jeg vilde fastholde som mit Skøn, at der forelaa Ophidselse, og den højtærede Justitsminister vilde fastholde som sit Skøn, at der ingen Ophidselse forelaa, og da det hele beror paa et Skøn, vilde det være ganske umuligt for den ene i denne Henseende at overbevise den anden. Men det er heller ikke nødvendigt for mig at komme ind paa en saadan nærmere Undersøgelse, thi for mig er det tilstrækkeligt at konstatere, at der i betydelige Kredse af Befolkningen hersker en afgjort Mistillid til Justitsministerens Anvendelse af denne Lov; og om end en saadan Anskuelse er ubeføjet, kan der ikke være Tvivl om,